

Πρὸς Φιλιππησίους

Παῦλος καὶ Τιμόθεος,¹ δούλοι Ἰησοῦ χριστοῦ, πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν **1**
 χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις,² σὺν ἐπισκόποις³ καὶ
 διακόνους: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου **2**
 Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ⁴ ὑμῶν, πάντοτε ἐν πάσῃ **3**
 δέησει⁵ μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν⁵ ποιούμενος, **5**
 ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ⁶ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι
 τοῦ νῦν: πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος⁷ ἐν ὑμῖν ἔργον **6**
 ἀγαθὸν ἐπιτελέσει⁸ ἄχρι ἡμέρας χριστοῦ Ἰησοῦ: καθὼς ἐστὶν δίκαιον **7**
 ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ
 ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς⁹ μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ¹⁰ καὶ βεβαιώσει¹¹
 τοῦ εὐαγγελίου, συγκοινωνούς¹² μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας.
 Μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ θεός, ὡς ἐπιποθῶ¹³ πάντας ὑμᾶς ἐν **8**
 σπλάγχνοις¹⁴ Ἰησοῦ χριστοῦ. Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη **9**
 ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει¹⁵ καὶ πάσῃ
 αἰσθήσει,¹⁶ εἰς τὸ δοκιμάζειν¹⁷ ὑμᾶς τὰ διαφέροντα,¹⁸ ἵνα ᾗτε **10**
 εἰλικρινεῖς¹⁹ καὶ ἀπρόσκοποι²⁰ εἰς ἡμέραν χριστοῦ, πεπληρωμένοι **11**

¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ² Φιλιπποι, ων, ὁ, Philippi. ³ ἐπίσκοπος, ου, ὁ, superintendent, overseer. ⁴ μνεία, ας, ἡ, remembrance, mention. ⁵ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ⁶ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁷ ἐνάρχομαι, begin. ⁸ ἐπιτελέω, complete, perform. ⁹ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ¹⁰ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹¹ βεβαιώσις, εως, ἡ, confirmation, ratification. ¹² συγκοινωνός, οὔ, ὁ, partaker, participant. ¹³ ἐπιποθέω, long for, strain after. ¹⁴ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ¹⁵ ἐπίγνωσις, εως, ἡ, knowledge, discernment. ¹⁶ αἰσθησις, εως, ἡ, perception, discernment. ¹⁷ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁸ διαφέρω, differ, carry through. ¹⁹ εἰλικρινής, pure, sincere. ²⁰ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense.

καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον¹
θεοῦ.

Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς 12
προκοπὴν² τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν· ὥστε τοὺς δεσμούς³ μου 13
φανερὺς⁴ ἐν χριστῷ γενέσθαι ἐν ὧ τῷ πραιτωρίῳ⁵ καὶ τοῖς λοιποῖς
πᾶσιν, καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ, πεποιθότας τοῖς 14
δεσμοῖς³ μου, περισσοτέρως⁶ τολμᾶν⁷ ἀφόβως⁸ τὸν λόγον λαλεῖν. 15
Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον⁹ καὶ ἔριν,¹⁰ τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν¹¹ τὸν
χριστὸν κηρύσσουν· οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας¹² τὸν χριστὸν 16
καταγγέλλουσιν,¹³ οὐχ ἄγνως,¹⁴ οἰόμενοι¹⁵ θλίψιν ἐπιφέρειν¹⁶ τοῖς
δεσμοῖς³ μου· οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν¹⁷ τοῦ 17
εὐαγγελίου κεῖμαι.¹⁸ Τί γάρ; Πλὴν παντὶ τρόπῳ,¹⁹ εἴτε προφάσει²⁰ 18
εἴτε ἀληθείᾳ, χριστὸς καταγγέλλεται·¹³ καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ
χαρήσομαι. Οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται²¹ εἰς σωτηρίαν διὰ 19
τῆς ὑμῶν δεήσεως,²² καὶ ἐπιχορηγίας²³ τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ χριστοῦ,
κατὰ τὴν ἀποκαταδοκίαν²⁴ καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ 20
αἰσχυνθήσομαι,²⁵ ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν
μεγαλυνθήσεται²⁶ χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ
θανάτου. Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν, χριστός· καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος.²⁷ Εἰ δὲ 21

¹ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ² προκοπή, ἡς, ἡ, progress, advancement. ³ δεσμός, οὗ, ὁ, chain, bond. ⁴ φανερός, manifest, apparent. ⁵ πραιτώριον, ου, τό, palace (of the governor). ⁶ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ⁷ τολμάω, dare, endure. ⁸ ἀφόβως, fearlessly. ⁹ φθόνος, ου, ὁ, envy, grudge. ¹⁰ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ¹¹ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ¹² ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ¹³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁴ ἄγνως, purely, sincerely. ¹⁵ οἶμαι, think, suppose. ¹⁶ ἐπιφέρω, bring upon, inflict. ¹⁷ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹⁸ κεῖμαι, lie, be laid. ¹⁹ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ²⁰ πρόφασις, εως, ἡ, pretense, pretext. ²¹ ἀποβαίνω, get out, go away. ²² δεήσις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ²³ ἐπιχορηγία, ας, ἡ, assistance, provision. ²⁴ ἀποκαταδοκία, ας, ἡ, eager expectation. ²⁵ αἰσχύνωμαι, dishonor, put to shame. ²⁶ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ²⁷ κέρδος, ους, τό, gain, profit.

τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου: καὶ τί αἰρήσομαι¹ οὐ
 γνωρίζω. Συνέχομαι² δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ 23
 ἀναλῦσαι³ καὶ σὺν χριστῷ εἶναι, πολλῷ μᾶλλον κρεῖσσον:⁴ τὸ δὲ 24
 ἐπιμένειν⁵ ἐν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον⁶ δι' ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο πεποιθώς 25
 οἶδα ὅτι μενῶ, καὶ συμπαραμενῶ⁷ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν
 προκοπὴν⁸ καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, ἵνα τὸ καύχημα⁹ ὑμῶν περισσεύῃ 26
 ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοί, διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας¹⁰ πάλιν πρὸς ὑμᾶς. 27
 Μόνον ἀξίως¹¹ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ χριστοῦ πολιτεύεσθε,¹² ἵνα εἴτε
 ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπών,¹³ ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε
 ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες¹⁵ τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου,
 καὶ μὴ πτυρόμενοι¹⁶ ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων:¹⁷ ἥτις αὐτοῖς 28
 μέν ἐστιν ἔνδειξις¹⁸ ἀπωλείας,¹⁹ ὑμῖν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ θεοῦ:
 ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη²⁰ τὸ ὑπὲρ χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν 29
 πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν: τὸν αὐτὸν ἀγῶνα²¹ 30
 ἔχοντες οἷον²² εἶδετε ἐν ἐμοί, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον²³ ἀγάπης, εἴ τις 2
 κοινωνία²⁴ πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα²⁵ καὶ οἰκτιρμοί,²⁶ πληρώσατέ 2
 μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες,
 σύμψυχοι,²⁷ τὸ ἐν φρονοῦντες: μηδὲν κατὰ ἐριθείαν²⁸ ἢ κενοδοξίαν,²⁹ 3

¹ αἰρέω, choose, prefer. ² συνέχω, hold fast, oppress. ³ ἀναλύω, loose, depart. ⁴ κρεῖσσων, stronger, more excellent. ⁵ ἐπιμένω, continue, remain. ⁶ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁷ συμπαραμένω, remain or continue together with. ⁸ προκοπή, ἡς, ἡ, progress, advancement. ⁹ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁰ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹¹ ἀξίως, worthily, in a manner worthy of. ¹² πολιτεύομαι, live one's life, live as a citizen. ¹³ ἀπειμι, go away, depart. ¹⁴ στήκω, stand, stand fast. ¹⁵ συναθλέω, contend along with. ¹⁶ πτύρω, frighten, terrify. ¹⁷ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ¹⁸ ἔνδειξις, εως, ἡ, proof, sign. ¹⁹ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ²⁰ χαρίζομαι, give freely, forgive. ²¹ ἀγών, ὤνος, ὁ, struggle, fight. ²² οἷος, such as, of what kind. ²³ παραμύθιον, ου, τό, consolation, encouragement. ²⁴ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ²⁵ σπλάγχνα, ὡν, τά, bowels, compassion. ²⁶ οἰκτιρμός, οὔ, ὁ, compassion, pity. ²⁷ σύμψυχος, harmonious, in unity. ²⁸ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ²⁹ κενοδοξία, ας, ἡ, vanity, empty conceit.

ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ¹ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας² ἑαυτῶν:
 μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε,³ ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων ἕκαστος. 4
 Τοῦτο γὰρ φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὁ καὶ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὃς ἐν μορφῇ⁴ 6
 θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἄρπαγμόν⁵ ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα⁶ θεῷ, ἀλλ' 7
 ἑαυτὸν ἐκένωσεν,⁷ μορφὴν⁴ δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι⁸ ἀνθρώπων
 γενόμενος: καὶ σχήματι⁹ εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος, ἐταπείνωσεν¹⁰ 8
 ἑαυτόν, γενόμενος ὑπήκοος¹¹ μέχρι¹² θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. 9
 Διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν,¹³ καὶ ἐχαρίσατο¹⁴ αὐτῷ ὄνομα τὸ
 ὑπὲρ πᾶν ὄνομα: ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ¹⁵ κάμψῃ¹⁶ 10
 ἐπουρανίων¹⁷ καὶ ἐπιγείων¹⁸ καὶ καταχθονίων,¹⁹ καὶ πᾶσα γλῶσσα 11
 ἐξομολογήσῃται²⁰ ὅτι κύριος Ἰησοῦς χριστός, εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς.

Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηρετοῦσατε,²¹ μὴ ὡς ἐν τῇ 12
 παρουσίᾳ²² μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ²³ μου,
 μετὰ φόβου καὶ τρόμου²⁴ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε: ὁ 13
 θεὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεργῶν²⁶ ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν²⁶
 ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας.²⁷ Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν²⁸ καὶ 14
 διαλογισμῶν,²⁹ ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι³⁰ καὶ ἀκέραιοι,³¹ τέκνα θεοῦ 15
 ἀμώμητα³² ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς³³ καὶ διεστραμμένης,³⁴ ἐν οἷς

¹ ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ² ὑπερέχω, rise above, surpass. ³ σκοπέω, look at, contemplate. ⁴ μορφή, ἥς, ἡ, form, shape. ⁵ ἄρπαγμός, οὔ, ὁ, thing to be grasped, spoil. ⁶ ἴσος, equal, identical. ⁷ κενόω, empty, make void. ⁸ ὁμοίωμα, τος, τό, likeness, form. ⁹ σχῆμα, τος, τό, outward appearance, form. ¹⁰ ταπεινώω, humble, humiliate. ¹¹ ὑπήκοος, obedient, listening to. ¹² μέχρι, until, as far as (gen). ¹³ ὑπερυψώω, raise, exalt beyond measure. ¹⁴ χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹⁵ γόνυ, ατος, τό, knee. ¹⁶ κάμπτω, bend, bow. ¹⁷ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹⁸ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ¹⁹ καταχθόνιος, under the earth, subterranean. ²⁰ ἐξομολογέω, confess, profess. ²¹ ὑπακούω, obey, listen. ²² παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ²³ ἀπουσία, ας, ἡ, absence. ²⁴ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ²⁵ κατεργάζομαι, work out, produce. ²⁶ ἐνεργέω, work, effect. ²⁷ εὐδοκία, ας, ἡ, good pleasure, good-will. ²⁸ γογγυσμός, οὔ, ὁ, grumbling, murmuring. ²⁹ διαλογισμός, οὔ, ὁ, reasoning, questioning. ³⁰ ἄμεμπτος, blameless. ³¹ ἀκέραιος, unmixed, pure. ³² ἀμώμητος, blameless, without blame or fault. ³³ σκολιός, crooked, unscrupulous. ³⁴ διαστρέφω, distort, pervert.

φαίνεσθε ὡς φωστῆρες¹ ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες,² εἰς 16
 καύχημα³ ἔμοι εἰς ἡμέραν χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν⁴ ἔδραμον,⁵ οὐδὲ
 εἰς κενὸν⁴ ἔκοπίασα.⁶ Ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι⁷ ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ 17
 λειτουργίᾳ⁸ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω⁹ πᾶσιν ὑμῖν: τὸ 18
 δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ⁹ μοι.

Ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, Τιμόθεον¹⁰ ταχέως¹¹ πέμψαι ὑμῖν, ἵνα καὶ γὰρ 19
 εὐψυχῶ,¹² γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. Οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον,¹³ ὅστις 20
 γνησίως¹⁴ τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει.¹⁵ Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν 21
 ζητοῦσιν, οὐ τὰ χριστοῦ Ἰησοῦ. Τὴν δὲ δοκιμὴν¹⁶ αὐτοῦ γινώσκετε, 22
 ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον, σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. Τούτον 23
 μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι, ὡς ἂν ἀπιδῶ¹⁷ τὰ περὶ ἐμέ, ἐξαυτῆς:¹⁸ 24
 πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ, ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως¹¹ ἐλεύσομαι. Ἀναγκαῖον¹⁹ 25
 δὲ ἡγησάμην Ἐπαφρόδιτον²⁰ τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν²¹ καὶ
 συστρατιώτην²² μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον, καὶ λειτουργὸν²³ τῆς
 χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς: ἐπειδὴ²⁴ ἐπιποθῶν²⁵ ἦν πάντας ὑμᾶς, 26
 καὶ ἀδημονῶν,²⁶ διότι²⁷ ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν: καὶ γὰρ ἠσθένησεν 27
 παραπλήσιον²⁸ θανάτῳ, ἀλλὰ ὁ θεὸς αὐτὸν ἠλέησεν, οὐκ αὐτὸν δὲ
 μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην²⁹ ἐπὶ λύπην²⁹ σχῶ. 28
 Σπουδαιοτέρως³⁰ οὖν ἔπεμψα αὐτόν, ἵνα, ἰδόντες αὐτὸν πάλιν,

¹ φωστήρ, ἥρος, ὁ, star, light. ² ἐπέχω, hold fast, hold toward. ³ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ⁴ κενός, empty, vain. ⁵ τρέχω, run, exercise myself. ⁶ κοπίαω, toil, labor. ⁷ σπένδω, pour out as a libation. ⁸ λειτουργία, ας, ἡ, service, ministry. ⁹ συγχαίρω, rejoice with. ¹⁰ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹¹ ταχέως, quickly, soon. ¹² εὐψυχέω, be glad, have courage. ¹³ ἰσόψυχος, like-minded, of kindred spirit. ¹⁴ γνησίως, sincerely, genuinely. ¹⁵ μεριμνάω, be anxious, distracted. ¹⁶ δοκιμή, ἡς, ἡ, proof, approval. ¹⁷ ἀφοράω, fix one's eyes, see. ¹⁸ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ¹⁹ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ²⁰ Ἐπαφρόδιτος, ου, ὁ, Epaphroditus. ²¹ συνεργός, οὔ, ὁ, fellow worker. ²² συστρατιώτης, ου, ὁ, fellow soldier. ²³ λειτουργός, οὔ, ὁ, minister, servant. ²⁴ ἐπειδὴ, since, because. ²⁵ ἐπιποθέω, long for, strain after. ²⁶ ἀδημονέω, distressed, troubled. ²⁷ διότι, because, on this account. ²⁸ παραπλήσιον, near to, nearly. ²⁹ λύπη, ης, ἡ, pain, grief. ³⁰ σπουδαιοτέρως, more earnestly, more carefully.

χαρήτε, καὶ γὰρ ἀλυπότερος¹ ὦ. Προσδέχεσθε² οὖν αὐτὸν ἐν κυρίῳ 29
 μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους³ ἔχετε: ὅτι διὰ τὸ 30
 ἔργον τοῦ χριστοῦ μέχρι⁴ θανάτου ἡγγισεν, παραβουλευσάμενος⁵ τῇ
 ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ⁶ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα⁷ τῆς πρὸς με λειτουργίας.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν κυρίῳ. Τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν, ἐμοὶ 3
 μὲν οὐκ ὀκνηρόν,⁹ ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.¹⁰ Βλέπετε τοὺς κύνας,¹¹ βλέπετε 2
 τοὺς κακοὺς ἐργάτας,¹² βλέπετε τὴν κατατομήν:¹³ ἡμεῖς γὰρ ἐσμεν ἡ 3
 περιτομή, οἱ πνεύματι θεοῦ λατρεύοντες,¹⁴ καὶ καυχώμενοι ἐν
 χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες: καίπερ¹⁵ ἐγὼ ἔχων 4
 πεποίθησιν¹⁶ καὶ ἐν σαρκί: εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί,
 ἐγὼ μάλλον: περιτομὴ ὀκταήμερος,¹⁷ ἐκ γένους¹⁸ Ἰσραήλ, φυλῆς 5
 Βενιαμίν,¹⁹ Ἑβραῖος²⁰ ἐξ Ἑβραίων,²⁰ κατὰ νόμον Φαρισαῖος, κατὰ 6
 ζῆλον²¹ διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ
 γενόμενος ἄμεμπτος.²² Ἀλλ' ἅτινα ἦν μοι κέρδη,²³ ταῦτα ἡγῆμαι διὰ 7
 τὸν χριστὸν ζημίαν.²⁴ Ἀλλὰ μὲν οὖν καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν²⁴ 8
 εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον²⁵ τῆς γνώσεως χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου:
 δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην,²⁶ καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα²⁷ εἶναι, ἵνα
 χριστὸν κερδήσω,²⁸ καὶ εὗρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην 9
 τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ

¹ ἄλυπος, without pain. ² προσδέχομαι, receive, wait for. ³ ἐντίμος, valued, precious. ⁴ μέχρι, until, as far as (gen). ⁵ παραβουλεύομαι, expose myself to danger, am reckless. ⁶ ἀναπληρώω, fill up, fulfill. ⁷ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ⁸ λειτουργία, ας, ἡ, service, ministry. ⁹ ὀκνηρός, lazy, idle. ¹⁰ ἀσφαλής, certain, definite. ¹¹ κύων, ος, ὁ, dog. ¹² ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹³ κατατομή, ἡς, ἡ, mutilation, cutting in pieces. ¹⁴ λατρεύω, serve, worship. ¹⁵ καίπερ, although. ¹⁶ πεποίθησις, εως, ἡ, confidence, trust. ¹⁷ ὀκταήμερος, on the eighth day. ¹⁸ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁹ Βενιαμίν, ὁ, Benjamin. ²⁰ Ἑβραῖος, ου, ὁ, Hebrew. ²¹ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ²² ἄμεμπτος, blameless. ²³ κέρδος, ους, τό, gain, profit. ²⁴ ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ²⁵ ὑπερέχω, rise above, surpass. ²⁶ ζημιώω, suffer loss, inflict loss upon. ²⁷ σκύβαλον, ου, τό, refuse, garbage. ²⁸ κερδαίνω, gain, win.

δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει· τοῦ γινῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς 10
 ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν¹ τῶν παθημάτων² αὐτοῦ,
 συμμορφούμενος³ τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, εἴ πως καταντήσω⁴ εἰς τὴν 11
 ἐξανάστασιν⁵ τῶν νεκρῶν. Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, ἢ ἤδη τετελείωμαι·⁶ 12
 διώκω δέ, εἰ καὶ καταλάβω⁷ ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην⁷ ὑπὸ τοῦ χριστοῦ
 Ἰησοῦ. Ἀδελφοί, ἐγὼ ἑμαυτὸν οὐ λογίζομαι κατειληφέναι·⁷ ἐν δέ, τὰ 13
 μὲν ὀπίσω ἐπιλανθάνομενος,⁸ τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος,⁹ 14
 κατὰ σκοπὸν¹⁰ διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον¹¹ τῆς ἄνω¹² κλήσεως¹³ τοῦ θεοῦ
 ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι οὖν τέλειοι,¹⁴ τοῦτο φρονῶμεν· καὶ εἴ τι 15
 ἐτέρως¹⁵ φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει· πλὴν εἰς ὃ 16
 ἐφθάσαμεν,¹⁶ τῷ αὐτῷ στοιχεῖν¹⁷ κανόνι,¹⁸ τὸ αὐτὸ φρονεῖν.

Συμμιμηταί¹⁹ μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε²⁰ τοὺς οὕτως 17
 περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον²¹ ἡμᾶς. Πολλοὶ γὰρ 18
 περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις²² ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω,
 τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ χριστοῦ· ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια,²³ ὧν ὁ 19
 θεὸς ἡ κοιλία,²⁴ καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ²⁵ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια²⁶
 φρονούντες. Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα²⁷ ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ 20
 καὶ σωτῆρα²⁸ ἀπεκδεχόμεθα,²⁹ κύριον Ἰησοῦν χριστόν· ὃς 21

¹ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ² πάθημα, τος, τό, suffering, passion. ³ συμμορφώω, bring to the same form with, conform. ⁴ καταντάω, come to, arrive. ⁵ ἐξανάστασις, εως, ἡ, resurrection. ⁶ τελειόω, fill, fulfill. ⁷ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ⁸ ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ⁹ ἐπεκτείνωμαι, stretch out, strain after. ¹⁰ σκοπός, οὔ, ὁ, goal, mark. ¹¹ βραβεῖον, ου, τό, prize. ¹² ἄνω, up, above. ¹³ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁴ τέλειος, complete, perfect. ¹⁵ ἐτέρως, differently, otherwise. ¹⁶ φθάνω, come before another, anticipate. ¹⁷ στοιχεῖω, walk orderly, follow. ¹⁸ κανών, ὄνος, ὁ, rule, standard. ¹⁹ συμμιμητής, οὔ, ὁ, fellow imitator, joint imitator. ²⁰ σκοπέω, look at, contemplate. ²¹ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ²² πολλάκις, often, many times. ²³ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ²⁴ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ²⁵ αἰσχύνῃ, ης, ἡ, shame. ²⁶ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ²⁷ πολίτευμα, τος, τό, commonwealth, state. ²⁸ σωτήρ, ἥρος, ὁ, savior, deliverer. ²⁹ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly.

μετασχηματίσει¹ τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως² ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι
αὐτὸ σύμμορφον³ τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν⁴
τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ πάντα.

Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι,⁵ χαρὰ καὶ στέφανός μου, **4**
οὕτως στήκετε⁶ ἐν κυρίῳ, ἀγαπητοί.

Εὐδοίαν⁷ παρακαλῶ, καὶ Συντύχην⁸ παρακαλῶ, τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν **2**
κυρίῳ. Ναί, ἐρωτῶ καὶ σε, σύζυγε⁹ γνήσιε,¹⁰ συλλαμβάνου¹¹ αὐταῖς, **3**
αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν¹² μοι, μετὰ καὶ Κλήμεντος,¹³
καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν¹⁴ μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ¹⁵ ζῶῃς.

Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε: πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. Τὸ ἐπεικὲς¹⁶ ὑμῶν **4**
γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Ὁ κύριος ἐγγύς. Μηδὲν μεριμνᾶτε,¹⁷ **6**
ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει¹⁸ μετὰ εὐχαριστίας¹⁹ τὰ
αἰτήματα²⁰ ὑμῶν γνωρίζεσθω πρὸς τὸν θεόν. Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ **7**
ὑπερέχουσα²¹ πάντα νοῦν,²² φρουρήσει²³ τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ
νόηματα²⁴ ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ.

¹ μετασχηματίζω, transform, disguise. ² ταπεινώσις, εως, ἡ, humiliation, humble state. ³ σύμμορφος, similar in form, similar. ⁴ ἐνέργεια, ας, ἡ, operative power, working. ⁵ ἐπιπόθητος, longed for, desired. ⁶ στήκω, stand, stand fast. ⁷ Εὐδοία, ας, ἡ, Euodia. ⁸ Συντύχη, ης, ἡ, Syntyche. ⁹ σύζυγος, ου, ὁ, comrade, fellow worker. ¹⁰ γνήσιος, genuine, true. ¹¹ συλλαμβάνω, take, conceive. ¹² συναθλέω, contend along with. ¹³ Κλήμης, εντος, ὁ, Clement. ¹⁴ συνεργός, οὔ, ὁ, fellow worker. ¹⁵ βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ¹⁶ ἐπεικὴς, yielding, gentle. ¹⁷ μεριμνάω, be anxious, distracted. ¹⁸ δεήσις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ¹⁹ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ²⁰ αἶτημα, τος, τό, request, petition. ²¹ ὑπερέχω, rise above, surpass. ²² νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ²³ φρουρέω, guard, protect. ²⁴ νόημα, τος, τό, thought, mind.

Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά,¹ ὅσα δίκαια, ὅσα 8
 ἀγνά,² ὅσα προσφιλῆ,³ ὅσα εὐφημα,⁴ εἴ τις ἀρετὴ⁵ καὶ εἴ τις ἔπαινος,⁶
 ταῦτα λογίζεσθε. Ἄ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ 9
 εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε: καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ'
 ὑμῶν.

Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως,⁷ ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε⁸ τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ 10
 φρονεῖν: ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἡκαιρεῖσθε⁹ δέ. Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν 11
 λέγω: ἐγὼ γὰρ ἔμαθον, ἐν οἷς εἰμί, αὐτάρκης¹¹ εἶναι. Οἶδα καὶ 12
 ταπεινοῦσθαι,¹² οἶδα καὶ περισσεύειν: ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν
 μεμύημαι¹³ καὶ χορτάζεσθαι¹⁴ καὶ πεινᾶν,¹⁵ καὶ περισσεύειν καὶ
 ὑστερεῖσθαι.¹⁶ Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί¹⁷ με χριστῷ. Πλὴν 13
 καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές¹⁸ μου τῇ θλίψει. Οἶδατε δὲ καὶ 15
 ὑμεῖς, Φιλιππησίοι,¹⁹ ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ
 Μακεδονίας,²⁰ οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν²¹ εἰς λόγον δόσεως
 καὶ λήψεως,²² εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι: ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ²⁴ καὶ ἅπαξ²⁵ 16
 καὶ δις²⁶ εἰς τὴν χρεῖαν μοι ἐπέμψατε. Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ²⁷ τὸ δόμα,²⁸ 17
 ἀλλ' ἐπιζητῶ²⁷ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα²⁹ εἰς λόγον ὑμῶν. 18
 Ἀπέχω³⁰ δὲ πάντα καὶ περισσεύω: πεπλήρωμαι, δεξάμενος παρὰ
 Ἐπαφροδίτου³¹ τὰ παρ' ὑμῶν, ὁσμὴν³² εὐωδίας,³³ θυσίαν δεκτὴν,³⁴

¹ σεμνός, honorable, dignified. ² ἀγνός, pure, holy. ³ προσφιλῆς, pleasing, agreeable. ⁴ εὐφημος, praiseworthy, commendable. ⁵ ἀρετή, ἡς, ἡ, virtue, moral excellence. ⁶ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ⁷ μεγάλως, greatly. ⁸ ἀναθάλλω, grow up again, revive. ⁹ ἡκαιρέομαι, have no opportunity. ¹⁰ ὑστέρησις, εως, ἡ, need, want. ¹¹ αὐτάρκης, content, self-sufficient. ¹² ταπεινός, humble, humiliate. ¹³ μύω, initiate, instruct. ¹⁴ χορτάζω, eat until full, be filled. ¹⁵ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁶ ὑστερέω, lack, need. ¹⁷ ἐνδυναμώω, strengthen, empower. ¹⁸ συγκοινωνέω, have fellowship with, participate. ¹⁹ Φιλιππησίος, ου, ὁ, Philippian. ²⁰ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ²¹ κοινώνέω, have a share of, share. ²² δόσις, εως, ἡ, gift, giving. ²³ λῆψις, εως, ἡ, receiving. ²⁴ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ²⁵ ἅπαξ, once, once for all. ²⁶ δις, twice. ²⁷ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ²⁸ δόμα, τος, τό, present, gift. ²⁹ πλεονάζω, superabound, make to abound. ³⁰ ἀπέχω, received, obtain. ³¹ Ἐπαφρόδιτος, ου, ὁ, Euphroditus. ³² ὁσμή, ἡς, ἡ, smell, aroma. ³³ εὐωδία, ας, ἡ, fragrance, sweet smell. ³⁴ δεκτός, acceptable, welcome.

εὐάρεστον¹ τῷ θεῷ. Ὁ δὲ θεὸς μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν 19
κατὰ τὸν πλοῦτον² αὐτοῦ ἐν δόξῃ, ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Τῷ δὲ θεῷ καὶ 20
πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν 21
ἐμοὶ ἀδελφοί. Ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα³ δὲ οἱ ἐκ 22
τῆς Καίσαρος οἰκίας.

Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. 23

¹εὐάρεστος, well-pleasing, acceptable. ²πλοῦτος, ου, ó, wealth, riches. ³μάλιστα, especially, most of all.